

Course Plan

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
شیراز

موضوع تدریس : طرح دوره کار آموزی و کارورزی بستری بخش داخلی تاریخ تدوین: ۱۳۹۲/۵/۱ تاریخ بازنگری: -

پیش نیاز : علوم پایه و پاتوفیزیولوژی فراگیران : پزشکی مقطع : کار آموزی

ساعات تدریس : صبح از ۸ صبح الی ۲ عصر تعداد جلسات : هر روز هفته بجز روز های محل اجرا : بخش داخلی بیمارستان ولی عصر و فضاهای مرتبط شامل درمانگاه، اورژانس و کلاس های آموزشی تعطیل در یک دوره ۳ ماهه

نوع واحد : کار آموزی و کارورزی تعداد واحد : ۹

مدرسین : دکتر رضوانی، دکتر ناصری، دکتر مشرقی مقدم، دکتر محمودی، دکتر خدائیان، دکتر عتباتی، دکتر اکبری، دکتر فخاریان، دکتر صالحی، دکتر مرشدی، دکتر اللهیاری، خانم دکتر رضایی، آقای دکتر رضایی، دکتر آیتی، دکتر مهدی آبادی، دکتر مرتضوی مقدم، دکتر صارمی

شرح درس : این دوره سه ماهه بوده و استاژها و اینترن ها پس از معرفی از طریق معاونت آموزشی دانشکده پزشکی وارد این دوره می شوند. شرط لازم برای این دوره گذراندن دوره های علوم پایه و فیزیوپاتولوژی و سمیولوژی در مورد استاژها و گذراندن دوره استاژری برای اینترن ها می باشد.

اهداف کلی : آموزش بیماری های داخلی، آموزش مهارت های تحلیلی و ایجاد قدرت تشخیص و درمان بیماری های شایع داخلی اورژانس و غیر اورژانس، و آموزش مهارت های بالینی بیماری های داخلی لازم برای پزشکی عمومی

- اهداف جزئی
۱. کسب دانش های لازم در موضوع بیماری های داخلی طبق کوریکولوم آموزشی دوره پزشکی عمومی که مباحث آن در کوریکولوم های آموزشی عنوان شده است.
 ۲. کسب مهارت های لازم در گرفتن شرح حال و انجام معاینات پزشکی و شناسایی یافتن نشانه ها و یافته های بالینی
 ۳. کسب مهارت های لازم در مستند سازی پرونده ها و توانایی ارائه گزارش از مستندات و یا ارجاع دادن بیمار به سطح بالاتر
 ۴. کسب مهارت های تحلیلی و قضاوت های تشخیص بالینی، تفسیر آزمایش ها، رو یکرد های درمانی و پیگیری های لازم
 ۵. کسب مهارت های حرفه ای لازم برای پزشک عمومی
 ۶. کسب مهارت های لازم در افتراق بین موارد اورژانس و غیر اورژانس
 ۷. کسب مهارت های لازم در آموزش دادن بیماران برای مراقبت های اولیه از خود
 ۸. کسب مهارت های لازم برای استفاده از کتب و مراجع پزشکی در جهت اپروچ کردن به بیمار از طریق طبابت مبتنی بر شواهد

فرایند های آموزشی:

۱. خود آموزی از طریق آموزش و تشویق کار آموزان برای استفاده از کتب مرجع و منابع معتبر پزشکی برای افزایش دانش پزشکی در موضوعات مطرح در کوریکولوم آموزشی
۲. برگزاری راند های آموزشی در بالین بیمار در بخش و درمانگاه و ایجاد فضا برای بحث های گروهی مبتنی بر مشکلات بالینی بیماران و تصمیم گیری بر اساس پزشکی مبتنی بر شواهد
۳. آموزش مهارت های گرفتن شرح حال، معاینه فیزیکی، مهارت های بالینی و عملی، از طریق آموزش و تمرین تحت نظر دستیاران و اساتید و رفع اشکالات آنها از طریق برگزاری چارت راند توسط اعضاء هیئت علمی ناظر بر مسائل آموزشی مربوطه
۴. استفاده از Skill Lab در مواردی که امکان انجام پروسیجر روی بیمار توسط دانشجو وجود ندارد.
۵. برگزاری کارگاهها و کلاس های آموزشی توسط اساتید
۶. شرکت در برنامه های آموزش گروهی شامل Morning report, Journal club و...

برنامه های آموزشی:

جلسه توجیهی و نحوه مستند سازی پرونده های پزشکی در شروع بخش به اینترن ها و استاژها آموزش داده خواهد شد. مسئول آموزش در این برنامه مدیر گروه، یا مسئول برنامه استاژها، اینترن ها و یا مسئول برنامه دستیاران خواهد بود.

Morning Report: ۸ الی ۹ صبح هر روز بجز پنج شنبه (حضور همه استاژها، اینترن ها و دستیاران الزامی است)

راند بخش بستری و بخش بستری اورژانس:

راند بخش با دستیار: ۹ الی ۱۰ صبح (در این برنامه دستیار امور درمانی بیماران و امور آموزشی اینترن ها و استاژها را کنترل نموده، به سئوالات آنها در حد توان پاسخ داده و به اینترن ها و استاژها، مهارت های عملی و معاینه فیزیکی را آموزش می دهد)

راند بخش و اورژانس با استاد: ۱۰ الی ۱۲ صبح (در این برنامه با حضور استاد راند آموزش در گروه های مربوطه انجام می شود)

در رابطه با آموزش پروسیجر ها دانشجویان طبق یک برنامه گروه بندی شده در زمان انجام یک پروسیجر در اطاق پروسیجر که در بخش داخلی مستقر می باشد حضور پیدا خواهند نمود.

راند درمانگاه تخصصی سرپایی و درمانگاه اورژانس:

استاژهایی که در درمانگاه حضور پیدا می کنند باید به طور چرخشی در طی دوره حضور در درمانگاه حداقل دو روز را در درمانگاه اورژانس حضور داشته باشند. حضور آنها از ساعت ۹ صبح الی ۲ عصر می باشد.

اینترن ها از ساعت ۱۱/۵ بعد از پایان درمانگاه تخصصی سر پایی باید در درمانگاه سرپایی اورژانس جهت فراگیری تزیقات و گرفتن نوار قلب حضور پیدا نمایند و تا ساعت ۱ عصر حضور فعال داشته باشند.

راند درمانگاه با دستیار: ۹ الی ۱۰ صبح (اینترن و استاژها در درمانگاه حضور می یابد، بیماران را ویزیت و زیر نظر دستیار پرونده برای آنها تشکیل می دهد)

راند درمانگاه با استاد: ۱۰ الی ۱۲ صبح (بیماران به استاد معرفی شده و اقدامات درمانی برای آنها انجام و پرونده توسط اینترن و یا دستیار تکمیل و بایگانی می شود)

از ساعت ۱۲ ظهر الی ۲ عصر دستیاران و اینترن ها موظفند در بخش حضور داشته باشند و امور درمانی بیماران را پیگیری و نسبت به نوشتن خلاصه پرونده بیماران ترخیصی و آموزش های لازم به بیمار و سایر امور درمانی بیماران اقدام نمایند. یک برگ از خلاصه پرونده باید در اختیار بیمار قرار داده شود.

برنامه روز پنج شنبه:

ساعت ۸ الی ۹ صبح: برنامه گروهی بخش (شامل گراند راند، CPC، ژورنال کلاب و...) برگزار می شود که حضور همه دستیاران، اینترن ها، استاژها در این برنامه الزامی است.

ساعت ۹ الی ۱۰: برنامه مشابه سایر روز های هفته می باشد

ساعت ۱۰ الی ۱۲ صبح: اینترن ها و استاژها در کلاس ها و کارگاههای آموزش مهارت های بالینی شرکت خواهند نمود. برنامه برای گروه اینترن ها و استاژها جداگانه برگزار خواهد شد. از Skill Lab در مواردی که امکان انجام یک پروسیجر روی بیمار وجود ندارد با گروه بندی طبق برنامه استفاده خواهد شد تا همه دانشجویان بتوانند دوره های لازم را برای کسب مهارت ها بگذرانند.

ساعت ۱۰ الی ۱۲ صبح پنج شنبه: هر هفته کارگاهها و یا کلاس های اختصاصی دستیاران فقط برای دستیاران برگزار می شود. استاژها و اینترن ها در کلاس ها و برنامه های مخصوص به خود شرکت خواهند نمود.

عناوین آموزشی، مهارت های عملی و کارگاهها برای هر کدام از گروهها شامل استازر، اینترن، و دستیار به صورت جداگانه برنامه ریزی و در شروع هر دوره در اختیار آنها قرار داده می شود.

مواد آموزشی:

۱. در حیطه دانش: موضوعات مطرح در کوریکولوم آموزشی را دانشجو باید بتواند جوابگو باشد.
۲. در حیطه قدرت تحلیل و استدلال بالینی: طرح تشخیص، تشخیص های افتراقی، و رویکردهای تشخیصی بر اساس شرح حال و معاینات بالینی، تفسیر آزمایشات و رادیو گرافی های ساده، طرح رویکرد های درمانی اولیه و نگهدارنده، و ارائه برنامه های Follow Up برای بیماران در زمینه بیماری های شایع بستری شده در بخش و مراجعه کنندگان به درمانگاه.
۳. در حیطه نگرش(کپی از دستورالعمل دبیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی): به منظور ارایه بهترین مراقبت های پزشکی، کارآموز داخلی باید در پایان دوره بتواند ارتباطی مناسب، موثر و مشارکت جویانه با بیمار، خانواده و همراهان وی، سایر پزشکان و دست اندرکاران حرف پزشکی برقرار کند. ارتباط کارآموز با بیمار باید با رغبت و دلسوزانه احساس همدردی و روش مشارکت جویانه باشد تا بتواند اعتماد بیمار را جلب کند. بدین منظور:
الف- کارآموز باید با دقت و حوصله و صرف وقت به صحبت های بیمار و همراهان وی گوش فرا داده و از این طریق علاوه بر ایجاد یک رابطه عاطفی انسانی با آنها، شرح حال و اطلاعات کشف شده مورد نیاز در جهت تشخیص و درمان بیمار را ثبت و تجزیه و تحلیل نماید. متقابلاً اطلاعات لازم درمورد وضعیت بیمار، خطرات احتمالی روشهای مختلف و دستورات پیشگی ری لازم را به بیمار و همراهان وی بدهد.

ب- کارآموز باید در نحوه برقراری ارتباط با بیمار و همراهان وی، تاثیر عواملی نظیر سن و جنس، میزان تحصیلات، زمینه های مذهبی - فرهنگی و اجتماعی - اقتصادی وی را مد نظر قرار داده و موقعیت بیمار را با توجه به عوامل فوق درک نماید.

ج- اهمیت پژوهش های در زمینه بیماری های داخلی را بداند، و روند برنامه ریزی برای یک کار تحقیقاتی، مراحل اجرایی آن و نحوه تجزیه و تحلیل نتایج به دست آمده را فرا گیرد، و به نوبه خود در پژوهش های بالینی و یا پایه شرکت نماید.

۴. در حیطه مهارت: کسب مهارت های لازم در زمینه ایجاد رابطه عاطفی با بیمار، گرفتن شرح حال، معاینات فیزیکی عمومی، Note روزانه، On sevice Note و Off service Note، و همچنین توانایی بازگویی نوع بیماری به زبان ساده برای بیمار و ارائه راهکارهای درمانی و پیگیری و مراقبت از خود به بیمار، کسب اطلاعات لازم در زمینه انجام پروسیجرها در مورد استازرها و توان انجام آن درمورد اینترنرها شامل موارد: تست PPD، سونداژ ادراری، سونداژ معده، ECG، تزریق انسولین زیر جلدی، عضلانی و یا وریدی، تست قند خون با گلوکومتر، استفاده از نوار ادراری، توانایی آماده سازی و خواندن نمونه ادرار در زیر میکروسکوپ، نحوه استفاده از اسپری ها، کنترل علائم حیاتی(درجه تب، فشار خون، نبض و تنفس)، VBG یا ABG، CPR (احیا قلبی-ریوی) و استفاده از الکترو شوک، تنفس با آمبوگ، LP، توراستنتر، آرترو سنتز و Tap مایع آسیت، تهیه نمونه از گلو، ضایعات پوستی، تعویض پانسمان ها، تهیه لام خون محیطی، رنگ آمیزی گرم نمونه ها، پالس اکسی متری، اندازه گیری زمان سیلان خون، آشنایی با دیالیز خونی و صفاقی، آشنایی با نحوه انجام بیوپسی و آسپیراسیون مغز استخوان، تزریقات و رگ گیری، اینتوباسیون تراشه، نحوه انجام تهیه شیره معده جهت بررسی سل، افتالموسکوپی، تفسیر CXR، تفسیر رادیو گرافی ساده شکم
مدرسین مواد آموزشی:

۱. راند های آموزشی و کنفرانس های آموزشی توسط اساتید(در مواردی که از نوع خاصی از بیماری ها که در بخش کمتر بستری می شوند) طبق برنامه همه اساتید، دستیاران، اینترن ها، استازرها به صورت دوره های زمان بندی شده حضور پیدا می کنند. مسئولیت تدریس مواد آموزشی در راند ها به عهده اساتید به شرح زیر می باشد.

دکتر مرتضوی: توانایی تفسیر اختلالات اسید و باز، plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به تنگی نفس، هموپتزی، افیوژن پلور، سرفه، DVT و PTE،

دکتر مرشدی: plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به ازوتمی، اختلالات الکترولیتی، پروتئین اوری و هماتوری، هیپرتانسیون، دیس اوری،

دکتر الهیاری: plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به ترومبوسیتوپنی، خونریزی ناشی از اختلالات سیستم انعقادی، افزایش و یا کاهش گلبول های سفید خون، لنف آدنوپاتی، اسپلنومگالی و هیپاتومگالی

دکتر اکبری، دکتر فخاریان: plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به خونریزی گوارشی، درد شکمی، دیس پپسی، یبوست، اسهال، استفراغ، ایکتر و تست های غیر طبیعی کبد، آسیت

دکتر رضوانی: plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به FUO.

دکتر صالحی: plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به تیرومگالی، هیپر گلیسمی و دیابت ملیتوس،

دکتر مشرفی: plan تشخیصی و درمانی در بیماران مبتلا به کمر درد، درد مفاصل،

۲. در مورد آموزش مهارت های عملی مسئولیت هر بخش از برنامه به عهده اساتید به شرح زیر می باشد.

دکتر مرتضوی: تورا سنتز، نحوه استفاده از اسپری ها، تست PPD، کنترل علائم حیاتی، پالس اکسی متری، نحوه انجام تهیه شیره معده جهت بررسی سل، تفسیر CXR

دکتر صالحی: تزریق انسولین زیر جلدی، عضلانی و یا وریدی، تست قند خون با گلوکومتر، استفاده از نوار ادراری

دکتر اکبری و دکتر فخاریان: Tap مایع آسیت، سونداژ معده، تفسیر رادیو گرافی ساده شکم

دکتر مرشدی و دکتر محمودی: آشنایی و نحوه انجام دیالیزخونی و صفاقی، سونداژ ادراری، استفاده از نوار ادراری، توانائی آماده سازی و خواندن نمونه ادرار در زیر میکروسکوپ،

دکتر الهیاری و دکتر مشرفی: تهیه لام خون محیطی، آشنایی با نحوه انجام بیوپسی و آسپیراسیون مغز استخوان، اندازه گیری زمان سیلان خون

دکتر خدشناس: LP، CPR (احیا قلبی-ریوی)، استفاده از الکترو شوک، تنفس با آمبوگ، اینتوباسیون تراشه، VBG یا ABG

دکتر رضایی و خانم دکتر عتباتی: رنگ آمیزی گرم، تهیه نمونه از گلو، تهیه نمونه از ضایعات پوستی، کسب مهارت های لازم در زمینه گرفتن شرح حال، معاینات فیزیکی عمومی، Note روزانه، On service Note و Off service Note. و همچنین توانایی بازگویی نوع بیماری به زبان ساده برای بیمار و ارائه راهکارهای درمانی و پیگیری و مراقبت از خود به بیمار

دکتر مهدی آبادی و دکتر صارمی: آرترو سنتز، تزریقات و رگ گیری، تعویض پانسمان ها، ECG و تفسیر آن، نحوه استفاده از افتالموسکوپ

دکتر رضوانی: نحوه ایجاد رابطه عاطفی با بیمار، ایجاد همدردی و همراهی با بیمار با روش مشارکت جویانه در کمک به درمان بیمار

وظایف آموزشی:

دانشجو موظف است طبق برنامه هایی اعلام شده در کلیه برنامه ها شرکت فعال نماید. در صورت عدم حضور طبق مقررات رفتار خواهد شد. دانشجو موظف است در قبال حضوری که در بالین بیمار برای آموزش دارد در تسریع امور بیمار کمک نماید. بنا بر این پیگیری های لازم در مورد نیاز های تشخیصی و درمانی بیمار جزو فعالیت های آموزشی محسوب می شود.

دانشجویان موظفند کلیه برنامه هایی که قرار است در مورد آنها آموزش و ارزیابی صورت گیرد با استاد مربوطه هماهنگ نمایند. تایید گواهی مبنی بر فراگیری هر موضوع در مورد مواد آموزشی از اساتید معرفی شده لازم است.

ارزیابی آموزشی:

۱. ارزیابی استاژرها و اینترن ها :

الف: ارزیابی درون بخشی: این ارزیابی شامل ارزیابی عملکرد دانشجویان در حیطه گرفتن شرح حال، Note روزانه، حضور و غیاب، انضباط کاری، کشیک ها، ارزیابی توسط دستیار، و ارزیابی های اساتید از عملکرد اینترن ها و استاژرها در مورد مهارت های عملی می باشد. اینترن و استاژری که در درمانگاه اورژانس حضور می یابد باید گواهی دال بر حضور را از پزشک درمانگاه اورژانس ارائه دهد. بعلاوه به صورت دوره ای حضور آنها کنترل خواهد شد.

ب: ارزیابی پایان بخش: این ارزیابی شامل ارزیابی معلومات: امتحان کتبی در مورد استاژها و امتحان شفاهی (Chart =CSR) Case Based (Stimulated Recall) در مورد اینترن ها ، قدرت تحلیل موضوعات پزشکی (Cb-D) ، میزان توانایی در انجام معاینات فیزیکی (Mini-CEX) ، آگاهی از نحوه انجام پروسیجرهای پزشکی در مورد استاژها و توانایی انجام آن توسط اینترن‌ها (DOPS) ، تکمیل بودن Log Book ها به هر کدام از بند های الف و ب ۵۰٪ نمره تعلق می گیرد.

منابع: طب داخلی هاریسون، آخرین چاپ، کتاب معاینه فیزیکی مک لود و بابارا بتز

ارائه کننده طرح دوره: دکتر مرتضوی مقدم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز